

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р арх. Георги Николов Георгиев,
професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия,
Департамент „Архитектура“, Нов български университет
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„доцент“ по професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия,
обявен в Държавен вестник, бр. 59/11.07.2023 г., с кандидат гл. ас. д-р арх. Гергана
Наскова Стефанова, щатен преподавател към Департамент „Архитектура“
на Нов български университет

I. Оценка за съответствие с минималните изисквания и изискванията на Нов български университет

Представените публикации, сред които монография на тема: „Архитектура и светлина. Съвременни тенденции“, многочислени статии в редактирани колективни сборници и доклади от специализирани научни конференции, както и авторски проекти за еднофамилни жилищни сгради и интериори, отговарят на националните наукометрични изисквания, както и на допълнителните такива на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

В конкурса за академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова представя научна продукция след получаване на академична длъжност „главен асистент“.

В представените материали по конкурса основно значение имат:

1. Монография (хабилитационен труд) – 1 бр.
2. Статии – 11 бр.
3. Научен доклад от конференция – 1бр.

4. Авторски проекти в областта на архитектурата и дизайна – 6 бр.

1. Оценка на монографичния труд

Представената монография „Архитектура и светлина. Съвременни тенденции“ представлява самостоятелно оригинално научно изследване на автора, основано на системни дългогодишни проучвания. Актуалността на това изследване е продиктувана от липсата на достатъчно научни проучвания в специализираната българска литература по отношение на ролята на светлината в съвременната архитектура. Поради този факт, а също и поради убедителния и увлекателен начин на излагане на материята в книгата, считам, че монографията ще бъде значим принос както в архитектурно-теоретичен план, така и по отношение на практиката на архитектурното проектиране и обучението на студенти по архитектура.

Избраната структура на монографията е стройна и логична, подчинена на системния подход и се състои от шест глави.

В първата глава „Светлина, здраве и архитектура“ арх. Стефанова разглежда теоретичните аспекти на светлината – естествена и изкуствена и нейната връзка с човешкото здраве. Направени са важни изводи за ролята на светлината в ежедневието на човека.

Във втората глава на монографията „Архитектурни композиционни средства с естествена светлина“ авторът прави подробен преглед на ролята на естествената светлина като основно средство за формиране и възприятие на архитектурния обект. Разглеждат се съвременни прийоми на използване на светлината, станали възможни поради съвременното развитие на технологиите. В тази глава е разгледана взаимовръзката „двят - светлина“.

В третата глава на монографията авторът разглежда архитектурно-композиционните средства с използване на изкуствена светлина. Тук е отделено специално внимание на новите възможности за използване на изкуствената светлина – плод на изключителното развитие на технологиите, създаващи един нов архитектурен свят. Внимание заслужава проучването – също в тази глава – на ролята на светлината в нощния градски пейзаж.

В четвъртата глава „Естествено и изкуствено осветление в различните архитектурни пространства“ авторът изследва закономерностите в приложението на светлината в зависимост от типологията на различните архитектурни обекти – детски

заведения, училища, болници, офис сгради, производствени сгради, музеи, църкви, жилищни сгради и пр. Тази глава е важна със своя практико-приложен характер.

Глава пета „Светлина, екология и бъдеще“ е иновативна със своята трактовка на светлината от гледна точка на устойчивото развитие и предотвратяването на светлинното замърсяване на градовете ни, породено от настъпващата комерсиализация.

В края на монографията са поместени речник на използваните термини и списък на нормативни документи, което е допълнително улеснение за практическото приложение на труда.

В библиографията към монографията са посочен значителен брой източници от български и чуждестранни автори. Монографията е добре илюстрирана, като значителен брой от илюстрациите са дело на автора.

2. Цитиране от други автори.

Научното творчество на кандидата е цитирано в статии от автори в нерелефирани списания с научно рецензиране, а също така и в монография. Според представените по конкурса наукометрични показатели гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова отговаря на изискванията по показатели Група Д (цитирания и рецензии за реализирани авторски продукти)

3. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Изследователската работа на гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова е свързана предимно с темата за ролята на естественото и изкуственото осветление като функционален и естетически компонент за формиране на архитектурния обект, а така също и за формиране на пространствената среда, създавана с участието на архитекта. Темата за светлина и архитектура е изследвана в поредица доклади за научни конференции на Група „Цвят“ – България, („Осветление в музейните сгради“ 2016, „Архитектурни ефекти с цвят и светлина“, 2021,); също така и в лекции изнесени в чуждестранни университети – „Природни феномени с цвят и светлина и техните архитектурни паралели“ (Университет „Йеди тепе“, Истанбул, 09.2016 г.), „История на архитектурата, разказана със светлина“, („Баскски Университет“ в Сан Себастиан, Доностия, 03.2017 г.), както и лекции по темата за светлината в градовете в рамките на

Първата и Втора школа по урбанизъм в НБУ(09.2021, 09.2022), лекция за "Светлината като фактор при трансформацията на индустриални сгради" на научна конференция в УАСГ, посветена на 100 години от рождението на проф. арх. Методи Писарски (03.2022).

Арх. Г. Стефанова развива изследователска активност в областта на изучаване и популяризиране на творчеството на големите майстори в архитектурата, както и използването на светлината от тези изтъкнати архитекти, така и във връзка с историята на дизайна на мебели.

Плановете на арх. Г. Стефанова за бъдеща научно-изследователска дейност са насочени към развитие и задълбочаване на изследванията в посочените области на научните и интереси – нови лекции, свързани с употребата на светлината в архитектурата (в момента тя е създавала 5 лекции в рамките на лекционен курс за дипломанти), а в областта на история на мебелите - издаване на монография: „Мебели от архитекти“

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Работа по учебна програма и курсове.

От 2008 г. гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова участва активно като редовен преподавател в работата на департамент Архитектура, както следва:

- Участие в актуализиране на МП „Архитектура“ според новите изисквания на „НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Архитектура“ на образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „архитект“ от 2016 г.;
- Редовно и активно участие в промените и усъвършенстването на МП „Архитектура“ с инициативи за въвеждане на нови курсове;
- Курсове, създадени и разработени с участие на гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова са: ООК 067 „Големите найстори в архитектурата“, ARCM009 и ARCM209 „Въведение в архитектурното проектиране“ – I и II част, „История на интериорния дизайн“

Гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова е била научен ръководител на 15 успешно защитили дипломанти-магистри, както и е била рецензент на 22 дипломни проекта за

магистри, от които 20 – в МП „Архитектура“ и 2 – в в Бакалавърска програма „Култура и изкуство“:

2. Работа със студенти и докторанти

Арх. Гергана Стефанова ръководи студенти от МП „Архитектура“ за участие в различни национални и международни архитектурни конкурси:

- Ръководител на Славка Илиева, първа награда на международен конкурс Изовер – Сент Гобен 2022 г.(Студентски общежития, град Варшава, Полша), на етап национално ниво и представяне на проекта във Варшава,
- Ръководител на студенти за студентски конкурс „International VELUX Award 2020 for students of architecture“ – проект „Зелена светлина“ на Мила Минковска (2020) и на проект „Дишаща светлина“ на Стилиян Бонев (2020).

IV. Административна и обществена дейност

- Участие като обучаем в програмата за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ - Обучаем в програмата "Преподавателско кафене" (2020 - 2023 г.)
- Участие в Читателски клуб на НБУ – като дискусант и с музикални илюстрации към книгите. (2018 - 2023 г.)
- Участие в клуба на франкофоните на НБУ– в дни на франкофонията, франкофонски четения, представяния на книги и други събития. (2017 – 2023 г.)
- Участие в библиотечния съвет на НБУ (2020 – 2023 г.)

V. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата.

Познавайки добре работата на арх. Гергана Стефанова, бих и препоръчал в бъдеще да продължи изследванията си в областта на ролята на светлината във формиране на архитектурния образ, предвид недостатъчната изученост на тази тема в научно-теоретичен и научно-приложен аспект. Тези изследвания биха могли да подпомогнат и създаване на подходящо съдържание, необходимо за създаване на нови

курсове и обновяване насъществуващи курсове в Магистърска програма Архитектура на НБУ, както и на курсове в други програми по изкуства на НБУ.

Заключение

Във основа на всички посочени по-горе аргументи и достойнства на преподавателската и творческата работа на гл. ас. д-р арх. Гергана Наскова Стефанова е безспорна цялостната положителната оценка на академичната дейност на кандидата. Ето защо предлагам на почитаемия Академичен съвет на Нов български университет гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова да бъде избрана за „доцент“ в професионално направление 5.7 Архитектура строителство и геодезия в департамент „Архитектура“, Магистърски факултет на Нов български университет.

София, 31.10.2023 г.

Рецензент:

Проф. д-р арх. Георги Георгиев